

A magyar szabadság hőseinek nyomában a Felvidéken

A Balatonvilágosi Mészöly Géza Általános Iskola és a Balatonföldvári Gróf Széchenyi Imre Általános Iskola 54 hetedikes diákja 2016. június 2-4. között felvidéki kiránduláson vett részt. A történelmi helyszíneken bejárva megelevenítettük a gyermekeknek a Rákóczi-szabadságharcot, közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek történelmünk nagyjairól, kiegészítve és elmélyítve ezzel az iskolában tanultakat.

Az első nap délelőttjének nagy része az utazással telt el, a déli órákban érkeztünk Borsiba. Megálltunk a helyi iskolánál, majd együtt átsétáltunk II. Rákóczi Ferenc szülőkastélyához, ahol páratlanul hangulatos helyi honismereti vezetésben volt részünk. A helyi vezető a gyerekeket bevonva, közös énekléssel tarkítva ízes tájszólásban mutatta be a Rákóczi életéhez köthető eseményeket. A kastély környezetének szebbé tételére vállalt munkát a szakadó eső miatt nem tudtuk megvalósítani. A hallott ismeretek visszaidézése csoportmunkában totó kitöltésével, térképes feladat megoldásával és levélírással történt.

Délután Kassára utazunk, és honismereti vezetőnkkel végigjártuk a történelmi belvárost. Idegenvezetőnk a nevezetesebb épületeknél rövid, gyerekek számára is érthető tájékoztatást adott. Elhelyeztük koszorúnkat a dómnál erre kialakított helyen, és a tanulók röviden megemlékeztek II. Rákóczi Ferenc életéről, munkásságáról. A dómtól visszafelé haladva megálltunk az előtt a ház előtt, ahonnan a Benes-dekrétumokat kihirdették. Sétánk végén megnéztük a Rákóczi Ferenc Rodostói házának utánzatát.

Az esti órákban érkeztünk szálláshelyünkre. A pályázatban tervezett szádélői szállást nem tudták biztosítani, ezért Rozsnyón egy diákotthonban aludtunk mindkét napon. A kollégium lakói segítették diákjainkat a szállást elfoglalásában, bemutatták az épületet, nagy hangsúlyt helyezve a hatalmas tornateremre, a mieink pedig bemutatták településeinket. Vacsora után a tornateremben egy régi magyar népi játékot - a métát- tanultunk, melyet tanulóink nagy örömmel játszottak.

Második nap délelőtt a vadregényes, sziklacsodákkal teli szádélői szurdokvölgyben kirándulunk. A kirándulás alkalmas volt a tágabb haza földrajzi jellemzőinek megismerésére, s ezzel erősödött a hazához és magyarsághoz való kötődés. A tanulók előzetes ismeretekre tettek szert a 8. évfolyam földrajz tananyagához kapcsolódóan (Szlovákia mint a fiatal kárpáti ország (a Felvidék). Gyakorlati tapasztalatszerzéssel elmélyítették a 7. évfolyam földrajz óráin tanultakat A földrajzi (külső) erők felismerése folyamatokban (aprózódás, mállás; üledékes kőzetek keletkezése). A turistaház környékét megtisztították a gyerekek a mások által eldobált szeméttől, és ezáltal valósult meg az első napra tervezett hasznos tevékenység.

Délután a vár-hosszúréti tájházban helyi fiatalok segítségével 3 csoportban kosárfonást, gyöngyfűzést, mézeskalács díszítést tanultunk, megvásárolhattuk a kiállított tárgyakat, támogatva ezzel a tájház fenntartását. Közben a 4. csoportunk ijáskodott.

Megköszönve a szíves fogadtatást, tovább utaztunk Rozsnyóra. Idegenvezetőnkől megtudtuk, hogy a város II. Rákóczi Ferenc egyik kedvenc tartózkodási helye volt, olyannyira, hogy 1706-ban Rozsnyóról kormányozta a fennhatósága alatt lévő országrészeket. Erről a gyerekek történelem órán már tanultak, ezért különös élmény volt látni a helyszínt. A szakadó eső ismét

megváltoztatta a programot, így a szabadtéri bányászati kiállításon már hiába vártak ránk a helyiek, lemondtuk.

A vacsora után diákjaink készültek a másnapi, helyiekkel közös kulturális bemutatóra. A program közvetlenül kapcsolódik a 6.évfolyam ének tananyagának magyar népzene részéhez. Ezután néptáncos-zenés esten vettünk részt, néptánc tanulással egybekötve. A néptánc tanulás mélyítette a tanulók ritmus-, formaérzékét, a közös éneklés fejlesztette dallami készségüket.

A nemzeti összetartozás napjához kapcsolódó, helyi megemlékezés és kulturális rendezvény pontos időpontját még nem ismertük a pályázat megírásakor. Mivel megítélésünk szerint a kitűzött célok teljesebb megvalósulását szolgálta, az utolsó napi tervezett programot átalakítottuk. A kirándulás témájához, a történelem és rajz tantárgyi anyaghoz való kapcsolódást is segítette a betléri Andrassy-kastély megtekintése. Az anyanyelvi vezető információi által tanulóink teljesebb képet kaptak az Andrassyak történelmi szerepéről, a korabeli építészetéről, festészetéről, használati tárgyakról.

A délelőtti folytatásaként 11 órától vettünk részt a megható helyi ünnepségen a vár-hosszúréti templom mellett. A megható ünnepi beszédek, versek, énekek, és egyáltalán a hangulat óriási hatással volt a gyerekekre. Itt tapasztalták meg leginkább, hogy milyen is külhonban magyarként élni, mit jelenthet számukra a haza.

Az ünnepség és ebéd után a "gömöri Ravenna"-ként emlegetett Andrassy-mauzóleumhoz utaztunk. A tanulóknak bővült tudása az Andrassy család magyar történelemben betöltött szerepéről, és az Andrassy-testvárharca és a Rákóczi-szabadságharc összefüggéséről. A mauzóleum épületén a tanult síkbeli és térbeli alakzatokat figyelték meg, majd megbecsülték a mozaikokhoz felhasznált (9 kg) arany mennyiségét, így matematikai ismereteik mélyültek.

14 órától a vár-hosszúrétiiek által szervezett kulturális bemutatón vettünk részt, amelyen saját bemutatkozásunk mellett felvidéki dalokat, táncokat tanulhattak a gyerekek. A rendezvény elősegítette a nemzeti identitástudat mélyülését.

A program későn ért véget, így Szekelbonyán a Mikszáth emlékháznál már nem álltunk meg. Ezt a programelemet váltottuk ki a betléri kastély megtekintésével, és a helyi kulturális rendezvényen való részvétellel. Mindkét –utólag hozzáadott – program alkalmas volt az kitűzött célok megvalósulásnak teljesebbé tételére. Mikszáth élete, munkássága része az irodalmi tananyagnak, de az Andrassy család magyar történelmi, és a külhoniakkal való találkozás magyarságtudat mélyítő szerepe legalább akkora jelentőségű a pályázati kiírásban megfogalmazott célok megvalósulásának szempontjából.

Összegezve a kirándulás alkalmas volt a haza és környezete kulturális, földrajzi-környezeti jellemzőinek megismertetésére, a külhoni magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítésére, s ezáltal a tanulók hazához és a magyarsághoz való kötődésének elősegítésére, elérte a kitűzött célokat. Az értékelő órát követő témanapon a gyerekek nagy szeretettel meséltek élményeikről, előkészítve ezzel a leendő hetedikesek érdeklődésének felkeltését.